

Кулидж підтверджує заяву Гюза.

ВАШІНГТОН, 22. липня. — Білий Дім видає заяву, що президент Кулидж підтримує повні обсяги американської політики для Європи, які дав секретар стейту Чарльз Гюз під час своїх промов у Лондоні.

ПРОВІДНИК РЕПУБЛІКАНСЬКИХ ВИЗІВАЄ ДЕМОКРАТІВ.
ВАШІНГТОН, 22. липня. — Віллем Батлер, голова передвиборчої кампанії републіканської партії, видає публічний вислов до демократів, в якому каже, що републіканці готові говорити про особисті признаки кандидатів на уряд президента, якщо лише демократи хочуть про це говорити.

У відповідь на сей вислов провідник демократичної кампанії заявив, що він воляби говорити про важкі політичні питання кампанії, але як републіканці воляби говорити про особисті справи, то він не цупується боротьбою, але буде боротися й про неї.

ПИТАННЯ ПРОГРИБИЩІ А ВИБОРИ.
ВАШІНГТОН, 22. липня. — Товариство Проти Віснійацяті Поправки до Конституції вдало заяву, що воно не буде шукати до виборів президента та віцепрезидента Злучених Держав, а всі свої сили оберне на те, щоби вибрати відповідний склад конгресу, себто сенаторів та конгресменів, які стоять за зміною прогрібійного закону.

БЖЕ Й ФАБРИКАНТИ БЕРУТЬСЯ ДО ВИКОНУВАННЯ ПРОГРИБИЩІ.
НЮ ЙОРК, 22. липня. — Заря фабрик автомобілів Форда розлила по всіх своїх фабриках оповістки, що вський робітник, від якого буде чути алкоголь, буде відправлений з роботи. Те саме жде робітників, який держить алкоголь в себе дома.

ШЕ ОДНА ПРОГРИБИЩА ПЕРЕПАЛА.
БАНКУВЕР, Британська Колумбія, 22. липня. — Провінційна легіслатура сей провінції голосувала нині над питанням прогрібії.

Більшість заявила проти прогрібії, а відтак ухвалила дозволити на продаж тива склянками.

Колись за прогрібією було бийство з 189 посылів, а тепер проти прогрібії з бийство з 53 голосів.

СВАРКА ЗА ПРОГРИБИЩО.
ШІКАГО, Ілліной, 22. липня. — Др. Ла Фордж, шікаговський лікар, говорив недавно в зборах лікарів у Клівленді, що прогрібія мусить скоро довести до занепаду культурних ідеалів у Америці. Він порівняв прогрібію з гангренною, яка товчить тіло, доки його зовсім не знищить. Він казав, що пер прогрібією смерті від алкогольного затроєння вносили всего 2 проценти смертей, а від прогрібії аж 25 проценти.

Др. Пикет, прихильник прогрібії, каже, що заява д-ра Ла Форджи не відповідає правді, бо смерті від алкогольного затроєння вносять всего одну четвертину одного процента. Перед заведенням прогрібії їх було 20 разів більше.

ВЕЛИКА КАРА ЗА НЕПОСЛУХ СУДУ.
НЮ ЙОРК, 22. липня. — Стейтвий суд наложив на воєнну фірму братів Волворта за непослух своїм приказам кару в сумі 200,000 доларів.

СТАЛЕВИЙ МОНОПОЛЬ.
ВАШІНГТОН, 22. липня. — Федеральна промислова комісія розглядає нині позов проти сталеного підприємства Юнайтэд Стейт Стіл Корпорейшн та признає, що се підприємство має монополію на виробі сталі. Зібрання більшої часті продукції сталі в руки своєї підприємства дає йому можливість заробляти анінше завдяки сьому 30 мільонів доларів у рік.

Комісія приказує підприємству перестати використовувати своє вилкове положення.

ЧЕТВЕРО ЛЮДИЯ ПОГИБЛО ПІДЧАС ЗУДАРЕННЯ КОРАБЛІВ.
НЮ ЙОРК, 22. липня. — Кораблі та лодки доставили вже всіх пасажирів та моряків з парохода „Бостона“, котрий зуларився учора з нафтовим кораблем „Сандф Бров“ недалеко від Пойнт Дуддінг, в стейті Рова Аляска.

З огляду на цей не доставлено суди 329 людин, вісти, що при ударенні погрібли 4 людини загинули.

Морські інженери карають виную „Бостона“ за те, що вони не зважили на сигнали, які давав нафтовий корабель серед густої мгли, що тіль залегала море.

ОНІС-АТОЛІТНА ТРАГЕДИЯ.
БРИДЖПОРТ, Коліктія, 22. липня. — З моря добуто нині тіла двох дітей, які кілька днів тому вибрався з 4 другими підпливати лодкою по залллі. Тіла решти ще не добуто, але те підлягає найменшому сумнівню, що вони теж погинули.

БІВВ БАТКА.
ГАДСОН, Вісконсин, 22. липня. — Віллем Кругер, 21-літній карубок, убив свого батька затаємним колом та поховав його під сніжкоюшном.

Занепокоїли нерпистістю старого фермера, судія до несли поліції, що він пропав. Поліція хотітнула сына й жінку пропавшого, але вони не могли нічого сказати, де він по дівся. Стали гадати по фірці, поки не назвали тіла. Арештований син признався до вбивки і подав у своїх признанні, що він свого батька товч, бо він не міг його коати.

ПРОЦЕС ЗА ШІКАГОВСЬКУ ТРАГЕДИЮ.

Шікаго, Ілліной, 22. липня. — Державна прокуратура заявляє, що нахилил адвокати Бйнінкік хлопця Френкса за хотіти доказувати перед судом що вони божували та не відіачували за свої вчинки, то прощоби справу все такі віддати до вирішення судови присяжних судів.

Прокуратур рішив покликати, яко першого свідка батька вбитого хлопця.

Пого зізнання викликують велике заінтересованне сприво.

ЦІНИ НА ЗБІЖЕ Й КАНДИДАТУРИ.

Вичита, Кансас, 22. липня. — Урядники стейтвого фермерського бюра кажуть, що недавні зріст ціи на збіжже принесе велику шкоду кандидатурі сенатора ЛаФолета, якої досі залежить від невдоволення фермерів, себто від низьких ціи на рілничні продукти.

АЙНШТАЙН ПРО ЛУЧІ СМЕРТІ.

Жидівський учений Айнштайн, що в останні часи зробив дуже славний своє твореню зглядности, має розмову з одним з німецьких журналістів про лучі смерті, винайдені Грінделем Маттю.

Айнштайн сказав, що сам винайдені заперечив не мов би тими лучами можна вбивати діти маси людин на віддалі.

Матю каже тільки, що своїм винаходом він може спричинити амуніції і задержати рух мотури в це останнє можна, оче видна річ використувати, при збавню ворожих літаків.

Код справа так мається то тут нема нічого надзвичайного — каже Айнштайн — а ходити, який взяти під увагу спосіб, в який подається публіци вістки про цей винахід родяться міжмової підозріння, що це може бути обман.

БОЛЬШЕВИЦЬКА КОЛОТНЯ НА ПОХОРОНАХ.

Париж, 22. липня. — На похорнах Себастьяна Велі метора Дуарне, прийшло до бійки між комуністами та родиною помершого.

Комуністи прийшли на похорна з червоними прапорами, але родина помершого не хотіла на це згодитися, аби ті прапори нести за труною.

Комуністи відступили на бік по радисия, що робити, а відтак підійшли до похорону та запропоували, аби всі, беручи участь в похороні, відголосили над тим, чи можна нести червоні прапори в похороні, чи ні.

Коді проти їх несення заявляла більшість, вони не відступили від свого пляну, але стали йти зі заду за похороном. По довгі сварці їм на це дозволено.

ЛІКАРСЬКЕ ВІДКРИТТЄ АМЕРИКАНЦІВ.

Відень, 22. липня. — Відбуваючися тут конференція лікарів зацікавилася дуже вісткою, що американські лікарі др. Кофі та др. Брановиці зі Сан Франсиско вдалоси відкрити лік на тяжку сершу хворобу, що називається „ангіна пекторіс“.

СПРОБА ВИСАДИТИ В ВОЗДУХ ЗЕЛІЗНИЦІЙ ПОВІ.

Ліон, Франція, 22. липня. — Зелізничні сторожі знайшли заплановані на зелізничні торі пакки стрільного пороху. Лишень частина сього ладунку вивула, як поїзд переїздив понад тій місцеш. Шкода не була велика.

ЗАВПНЕННЯ „НОВОГО ЖИТТЯ“.

Поляки завісили однукову українську газету, що виходить в Холмі „Наше Життя“. Там чим чинем Волині й Холмщині на позбавнені шікавотні свєх територіяльних газет.

АМЕРИКАНСЬКИЙ РОЧНИК НЕЩІВ ТЕРМІНІ ФРАЙДІУСЬКИМ СУДОМ.

Париж, 22. липня. — Перед французьким державним судом почалася тут нині судово розправа проти бандіта Альфонса Муреллі, котрий всего часу перебував в Америці родину банкера Штедлера, котрого виліт утік був до Франції, і тут його спіймали поліція. Суд хоче доказати, що він рабував з оружен в руках. За такий злочин французький закон вилічує кару смерті.

СОЮЗ „КООПЕРАТИВНИХ СОЮЗІВ“.

Дня 14. червня 1924 відбулися надзвичайні загальні збори Краєвого Союзу Госп. Спільнок у Львові на яких вирішено перемінувати Союз в кооперативну установу третого ступня.

Со рокова полія не тількики для Союзу але також для всієї української кооперачії в Галичині, тому всі зтих зборіві перевеленні статутівних змін подаємо до відома загалу.

В зборах, яких проводив д-р фізичних членів також представники 10 Повітових Союзів і 5 кооператив з характером гуртвнств, які заступали понад 370 кооперативів.

По основній і дуже поважній дискусії прийнято одностайно новий статут зрєворований і мотивований дир. Герасимовичем. Головні постанови нового статута є слідуючі:

Фірма зучити: „Центросоюз Кооперативн и Союзів, коопер, з відповідальністю уділами у Львові.“

Членами Союзу можуть бути лише кооперативні і добровільні згуртування, маючи на цілі розвіи кооперативного руху.

Один членський уділ в Союзі вносить 50 золотих з тим, що Повітові Союзи Кооператив вилучають тільки уділи, скільки обедувають в собі кооперативів а інші кооперативи по одному уділові від кожної кооперативі і по одному від кожної фірми прочих членів.

В загальних зборах кожний член має тільки голосів, кільку во платив уділи, з тим обмеженням, що уділи владчіві кооперативами понад передше загалні норми не дають права голосу, а згуртування, які мають на цілі підпирати кооперативів більше і голос без огляду на кількість владчівих уділів.

То будили головні постанови нового статута. Відповідають вони як найкраще вським вимогам союзної організації.

В той спосіб створено кооперативне тіло нового в ластуні, а саме кооперативу третого ступня, який наш кооперативний загал вилічави домагає, і який на таким чином очікував.

Шобі-ж знайти моральне оправданіє про те мусить вкраті той кооперативний загал подіти.

Об'єднани Повітові Союзи стремляють до об'єднання, а і скріплюючи фінансово основу Союзу через складання уділів в Союзі, а що вжити не передаючи тільки через Союз реше яке закуплю в продаж. Вони повинні те робити в своїх власних інтересах, бо тільки найтісніше об'єднання дасть Союзному сиду до сповнення його великої задачі стати справжньою центральною наших кооператив, яка буде кожна як найкраще і найадекватніше їх обслуговувати.

Американські переговори для закінчення кризи щодо німецької позички.

ЛОНДОН, 22. липня. — Келог, американський амбасадор до Англії, почав вести переговори з представниками альянтських держав та банкірів, щоби покінчити кризу, яка зайшла в комітеті конференції щодо втратина, як має бути гарантована державами-позичка альянтських банкірів для німецького уряду.

На думку американського амбасадора, альянти повинні згодитися, що Франція ніяка друга держава не має права до самостійного мілітарного виступу проти Німеччини так довго, поки другі держави не признають, що вона не сповнила намісно своїх зобовязань.

Банкіри, однак, все ще не вдоволені та не пристали на пропозицію Келога.

НІМЦІ ПОКЛАДАЮТЬСЯ НА АМЕРИКАНСЬКИХ БАНКІРІВ.
БЕРЛІН, 22. липня. — Німецькі газети вдоволені з непоузуння між альянтськими банкірами на лондонській конференції.

На їх думку, американські банкіри будуть далі прогнзитися французькими та що вони остаточно таки перепуть свою волю.

ІТАЛІЙЦІ ВІДНОСЯТЬСЯ ДО КОНФЕРЕНЦІЇ СКЕПТИЧНО.
РИМ, 22. липня. — Італійські газети не вилучують багато в сварку між альянтськими державами щодо гарантії банкірами позички для Німеччини.

Вони схильються до погляду, що конференція покищо ще не зробила багато сущого.

ЗАКИДАЄ МЕКДОНАЛДОВИ ВОРОЖНЕЧУ ДО ЛІТИ НАРОДІВ.
ЛОНДОН, 22. липня. — Англійські газети з таборів, ворожих до робітничого уряду Мекдоналда, закидають йому, що він відноситься вороже до Ліги Народів та що він „відкладає під неї бомби“, щоби її звести на ніщо.

ЗНОВА НАВЯЗУЮТЬ ПЕРЕГОВОРИ З ІПАНСЬКИМИ МІЛІТАРИСТАМИ.
ПАРИЖ, 22. липня. — Як доносять французькі газети, більшевський уряд навязав знову переговори з іпанським урядом. Большевики вже пробували недавно договоритися до якоїсь згоди з Іпанією, але кілька тижнів тому ці переговори покінчилися, не довшив до ніякого результату.

Французькі газети кажуть, що обі сторони тепер більше вступити та що переговори доведуть до якогось вислауду.

Москалі вbredяється Карахаш, Япанці Йошавза.

ЛЕТ ДОВКОЛА СВИТА.
БРО, Англія, 22. липня. — Американські летуни вже товті до дальній дбрготі докола світа. Однак американська команда флоту, яка кермує випроном, принакала їм ждати на припис та на покінченне флотних приготowań.

ШВЕДСЬКІ ІМІГРАНТИ ВЕЗУТЬ ПРИВІТ СТАРОМУ КРАСВИ ГОТЕНБУРГУ.
СВЕНТ, Швеція, 22. липня. — На шведському пароході „Стокгольм“ приїхала сюди нині прогуляка літній шведських іммігрантів до Америки.

Прогулку урядила шведська запомогова організація в Америці. В прогунілі бере участь 45 хлопців та дівчат у віці від 8 до 16-літ. Вони повезли привіт старому красви від шведських іммігрантів в Америці.

Коді корабель збликався до порту, проти нього вибила величезна маса шведру. Прогульовні вивав спеціальний комітет, в якому голову ролю відгравали шведські пластуни й пластуни. Коді корабель заходив до причалу, музика грала американський та шведський національний марш. Опісля всі відбули маніфестаційний похід улицями міста.

СВЯТКУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ НАЙБІЛЬШОГО НІМЕЦЬКОГО МУЗИКА.
БАЙРОУТ, Баварія, 22. липня. — Нині почалися тут великі національні німецькі вшчестности в пам'яті найбільшого німецького музиканта Рихарда Вагнера.

Свято перемінюлося на велику німецьку національну маніфестацію.

АМЕРИКАНЦІВ ЗАСУДЖЕНІ ЗА ВБИТТЄ ДІТИНИ.
ЛОНДОН, 22. липня. — Два американських судів у шведському стейті принакла Чарлза Велфорта Трейніта, американського студента на тутешньому університеті, винуватим вбивства власної дитини-невольки.

Суджений на суді, Трейніт признався, що він хотів закобити владчів дитини в той спосіб, що подав свою допомогу на уста дитині. Дитина в той спосіб і задушилася.

УКРАЇНЦІ ОБЖАЛОВАЛИ ЗА ПІДРОБЛЮВАННЯ ПРОШІЯ.
БЕРЛІН, 22. липня. — Берлінська поліція арештувала 40 підроблювачів грошів. Більшість підроблювачів се іммігранти з Росії та Галичини.

Жили вони в „привауділі“ в Берліні та околиці. Значино підроблювали вони долари. Поліція пошла на їх слід кілька днів тому, код вона почала садити за 100-додобровних банкірством, якіми вона јина заплатала одному купцю за велике замовлення одяку. Поабіи жалоби вносили також берлінські реставраційні та готельні Підроблювачі тем англійські півперві гроші.

Настаюку підроблювачів Берліни, Англосудськє вилічав до в'язниці чужого гроша.

Чи Ви є передплатником „СВОБОДИ“?

КОЛИ ШЕ СЕІ ЧАСОПИС НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ПІ СЕРКАС.

„СВОБОДА“ є найбільшою зі всіх українських часописів в новій і старій краці.
„СВОБОДА“ вилічує кождого для вилічю владчів і свт.
„СВОБОДА“ вилічує нікого поміж американськї і країни.
„СВОБОДА“ кажеко повод найбільшійшій відомості в теперішній годині в старій краці.

Передплата вносить в Злучених Державках:

На рік	\$7.00
На пів року	\$3.75
На три місяці	\$2.00
В Джерси Ситі і навриванню:	
На рік	\$6.00
На пів року	\$3.00
На три місяці	\$1.75

Зборяться зупинити, що на окремі вилічю по вилічавні часописи в ГРОШІ ПЛАЧІТЬ ЛІСТАТИ ЗРОЗІ В ДОБРОПІСНИХ ПІДПИСИХ БО-СКОРІШОГО ПОШТО-ОБІДНО РАДІОГРАФІЧНИХ ЗАСТІН А ДОСЛУ:

„СВОБОДА“, 63 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ У. Н. СОЮЗА „СВОБОДА“

власною справою, вилічю і на час інакш друкарські роботи на СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ПІКЕТИ НА КОМПЬЮТІ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКЕТИ І БІЛД, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛІСТОВИ ПАНЕЛІ ДЛІЯ БРАТСТВА, ТОВАРИСТІ І СЕСТРИСТІ.

Простіть ся і вилічю у. Н. Союзу уділених і вилічави вилічави до своїх власних друкарств на адресу:

„СВОБОДА“, 63 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
English newspaper published daily except Sundays and holidays,
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Registered at Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 16, 1914, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРІОДИКА:	
One year	\$7.00	На рік	\$7.00
Six months	\$3.50	На шість місяців	\$3.50
Three months	\$1.75	На три місяці	\$1.75
One month	\$0.60	На місяць	\$0.60
Single copy	\$0.10	Один номер	\$0.10

Address: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЛІСТИ З НАДДІПРЯНЩИНИ.

I. Культурно-господарче життя на Україні.

Давно вже відомо, що в Київі більше всього друкувалося, а на Київщині більше всього читалося. Про це свідчать доповідні звіти статистичні дані, які в свій час урядом опублікував на Горішніх київських наказниках Українського Аграрного і Торгівельного Цілого Бюро. У ті часи у цьому були надруковані в. карієвським Червоною Книжкою. В першій частині розглянуто культурно-господарче життя. Крім того старші і відомі видавництва, як от "Час" та "Вік", посилали низку нових видань, з яких найбільш поважними та найбільш продуктивними були "Друкар", "Криниця" та черкаське в-во "Сів", яке протягом одного року видало близько сотні книг, при чому кожну книгу було не менше п'яти аркушів друку і не менше 5000 примірників накладу. Дальший хід революційних побібібліокаси справжню руйнівну видавничу справу і привів до того, що багато видавництв перестало існувати. Заходи офіційних культурно-просвітних установ були безплідні, бо ні "Держиддат" (державне видавництво), ні "Книга" (проектівна наркомосом губерніяльним видавництвом), які розраховували "прибрати все до рук" і мали якнайширше розповсюдити пали, — нічого не зробили бо їй не могли зробити.

Весняні події 1920 р. були найстрашнішою ударом для видавничої справи. Знищені друкарні, як могли друкувати накази, розпорядження, агітаційні брошури офіційні кабінети і ніхто тоді не турбувався їх майбуттвом. Цілковиті відсутність паперу доповнювала загальний образ цієї руйни.

Однак довго так не могло бути і коли тільки наступило заспокоєння, а радянський уряд приступив до творчої державної праці, почала відживати видавнича справа. Ожив у Харкові "Держиддат", заснувавши в Київі його відділ, а згодом завернувшись як приватні видавництва, як от харківський "Вулиця", Київські видавництва "Друкар", "Слово", "Час"...

Тепер видавнича справа відторпується й чим далі, тим ширше. Говорити про неї взагалі, не значило би написати спеціальну брошуру, а не допис, а тому говорити ми лише про ті видавництва, які "традиційно" й "органічно" є нашіми працями які є давним давню відомо всьому українському суспільству, а скажу де-що про видавництва офіційного та півофіційного характеру, які калудуть тепер свою цегану під будову української культури.

Перше місце займає Київський Відділ Державного Видавництва України. Протягом цього року ми видали скількох книжок 102 назви соціально-економічного, 27 назв, белетристичні 14 назв науково-популярні, 12 назв, дитячої літератури 11 назв, словникові 3 назви, один, камендарний й біографічний.

Видавничу продукцію минулого року видавці дали: соціальних книжок 32 назви, соціальних 21 назва, белетристичних 9 назв, науково-популярних 11 назв, дитячої літератури 7 назв і три назви словників та календарів.

Важке тут не те, що зросла кількість назв, а те, що вже не є брошури і доби революційної боротьби, а справді такі великі, середній розмір яких являють 9 і 16 друкованих аркушів. Це свідчить ще й про те, що доба листівок та брошурок безповоротно минула і дальша праця видавництва стверджує це як найкращим чином.

Під цю пору видавничого заходжується з виданням збірників теорії українських класиків, універсальної бібліотеки та академічних словників.

Намічені до друку У частині ще друкується: академічне видання Шевченка, Коцюбинського, асторголя української мови, академічне російське поетів в українському перекладі збірник українського революційного театру і нова словників — правничий, медичний, математичний і т. н.

Особливі твори друкуються: "Марксизм і мистецтво", "Марксизм і дераїнізм", "Марксизм і право" та "Марксизм і кантантизм".

Помимо того здало вже до друку історичний збірник, приурочений українській минулості, що має асугнати собою історичну творчість часопис "Наше минуле", якого видавало в 1918 році в-во "Друкар".

Завданням торговельного конторного Київського Відділу Державного Видавництва України є — реалізація власної продукції і широке розповсюдження на Правобережжя всіх інших видань Радянського Союзу.

Наразі торговельний апарат київського відділу "Держиддат" охоплює окремі місця Київщини, Волині та Поділля в той спосіб, що в губерніях та та більших округових містах відкрито власні філії і гуртоворозарну продаж, а в дрібних містах заведено агентурні представництва.

Дальша торговельна діяльність київського відділу "Держиддат" означається в двох основних напрямках: 1. Поширення торговельної сітки з метою найбільшого розповсюдження книжки серед народних мас. 2. Дальше облекшення книжкового руху за допомогою переселення видавників і зробіти книжку значно таншою.

Далі видавництва — "Соробка", "Шлях Освіти", "Книгоспілка" та "Молодий Робітник".

В "Соробка" друкує свої видання на трьох мовах: російській, українській та жидівській, розподіляючи всюо працю так: 60 пр. на російській, 40 пр. — українській і 10 пр. — жидівській.

Українських видань друкуються: "Шевченківський Збірник", з численними ілюстраціями та артистичними репродукціями. В цей збірник вкладають статті, присвячені життю та творчості Кобзаря, і низка фізичних матеріалів та сімбонів.

Далі — "Антирегігілія Хрестоматія" (паралельне видання й на російській мові), В. Міжковського, з історії громадського руху на Україні" (60-ті роки) і низку книжок для села п. н. "Книгозбірня селянина", яка складається з популярних книжок соціально-економічного, історично-економічного та сільсько-господарського характеру, і цілком окремо, краще письменство.

В-во "Шлях Освіти" було розповсюджене Наркомосом УСРР. Два роки тому назад і за цей час масово надзвичайно широко розвинуло свою видавничу працю, друкуючи переважно популярну й політично-просвітну літературу.

В 1923 році видавничого перенесено до нової частини своєї праці в Харкова до Києва, де стало реалізувати українську частину видавничого плану, який має на увазі задоволення духових потреб селянства. Значною частиною цього плану є бібліотека селянина, популярне видання, що складається: краще письменство, антирегілія, сільське господарство, кооперація радянське право, і т. н. Ця бібліотека найліпший відгук не тільки на критику, але й у сямі містах.

В-во випустило у світ цілу низку українських книжок по соціально-економічних питаннях і тепер готує до друку в українському перекладі основні праці по Марксизму, які розраховуються не тільки на одну Радянську Україну, але й на ті українські землі, що знаходяться під чужими займанщинами.

Чимало праці виконано й видавничого на полі "освітньої справи, поісторично просвіту й дитячої літератури". Так, уже третій рік видається "Третій місячник", який "Шлях Освіти", присвячений питанням методики й практики просвітної праці з початком 1923 р., спеціально для сільського вчителів, видається часопис "Радянська Освіта". Позитив майже до зазначити низку видань по боротьбі з неграмотністю з яких особливо значні — часопис "Єсть неписьменність" і буввар для дорослих "Червоний Папорок", які розійшлись в кількості декількох сотень примірників.

Тепер "Шлях Освіти" об'єднується з видавництвом "Червоний шлях" так, що зостається зоставою останнього. Об'єднане видавництво вже не буде органом одного лише Наркомоса УСРР, але також органом Агітпросвіти ЦК РК (б) У. "Червоний Шлях" буде лише українським видавництвом марксистської, художньої та політично-просвітної літератури. Крім згаданих уже періодичних видань, видавництво буде випускати місячний журнал "Червоний Шлях", коло якого гуртуватимуться українські марксистські та літературні сили; науково-популярний тижневик "Знаття" біографічний часопис "Книга", "Наукові записки", "Студент революції" і т. инш. Найбільшою працею нового видавництва є видання великого російсько-українського словника, складеного спеціальною комісією Всеукраїнської Академії Наук. Розмір цього словника доходить до 200 книжкових аркушів.

В справі розповсюдження своїх видань, в-во вперше перу гуртує звертає увагу на міську, при чому уже розповсюдження йде за допомогою селбуванців та книгонош, які зносять книгу навіть у найглухіші закутки.

Київський відділ "Книгоспілки" ставить своїм завданням задоволення культурні потреби широких народних мас не лише одним виданням цікавої й фактичної села книжки але й також зробіти її найбільш приступною по своїй ціні.

Найбільший відсоток видань до цього часу, "Книгоспілка" книг припадає на шкільні підручники та дитячу літературу, далі йдуть — кооперація, педагогіка, краще господарство та краще письменство. В дальшому "Книгоспілка" хоче збільшити видання соціально-економічної, сільсько-господарської та народної медичної літератури.

З видань за останній час книжок варто зазначити — Збірник творів Лесі Українки (вийшло три томи, а решта трі томи починаються друком); Якубовського і Ченги — Хрестоматія для старших класів трудових шкіл; О. Дорошенко — "Відручки історії української літератури" в якому урідено особливу увагу в революційній та перероджувальній українській літературі.

На другу половину цього року видавничого намитало для себе такій обов'язковий мінімум: назв — 40, розмір друкованих аркушів — 420 тираж — 600,000, всього друку аркушів — 6,500,000. З того припадає на шкільні книжки 30 пр. дитячу літературу 20 пр. соціально економічна та народно-господарство 30 пр., решта на краще письменство. Крім того "Книгоспілка" видає двотижневий, кооперативний

літературно-художній, та науково-економічний, селянський часопис "Нова Громада", тираж якого на 1. мая являв 3,500. Розаходиться як приватне видання, виключно по передплаті. Кількість передплатників зростає кожного місяця так, що до кінця року досягне 600 примірників.

В галузі торговельної "Книгоспілка" ставить своїм завданням дати масовому селянству книгу через кооперативний апарат, для чого організовано ряд киангерів прр Райсбороза; а в тих місцевостях, де немає є киангери, знайдено киангери інструкторів, які проводять працю по засвоєнню в сільських споживчих крамлях з пр. "книжки польові".

Під цю пору на Правобережній Україні "Книгоспілка" має 23 кооперативних киангеровор 100 книжних полиць при сільських кооперативних товариствах. До осені кількість киангеровор торговельних організацій має бути збільшена до 32, а кількість книжних полиць до 250.

По за т. н. "Книгоспілка" переродить масову організацію бібліотек при кооперативних товариствах, селбуваннях, клубках і інших культурних установ села.

Праці "Книгоспілки", варто зазначити великі посліхи, як видавничі, так і торговельні, про що свідчать велика сітка киангеровор, велика кількість їх об'єктів, які в минулому році по на 465,000 золотих карбованців.

В-во "Молодий Робітник" при ЦК КСМУ ставило своїм завданням обслуговування духових потреб робітничо-селянської молоді, видання історичної літератури для ювнату по всіх галузях знання, а також видання підручників для самоосвіти. Видання друкуються на українській, російській та жидівській українських революційних підручників.

Побуду працю для жидівського народу проводить в-во "Культур-Ліга", а для польського — в-во "Трибуна", яке не тільки що вільно розвиває свою працю а й користується підтримкою радянської влади.

Цим, приблизно вичерпується сілкомості про працю сучасних видавництва у Київі, які не звикли до свої офіційній, розвивають й працюють по лінії національно-соціального відродження нашого народу.

Про старші видавництва приватного характеру, які були до війни і які вставали в перших роках революції іншим разом.

1924 р., 25 червня.

НА ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК ОЛЬГИ БЕСАРАБОВОЇ.

Щоби поставити живий пам'ятник ба. п. Ользі Бесарабові, обітній польським урядовим військовим у Львівській тюрмі, Українці Галичини стали складати жертви на Рішну Школу. Як видно було з списку жертв у біжучій українській пресі, сі жертва була, як на тяжкі краєві відносини, справді показні.

Польська влада взялася кидати їм колоди під ноги. На українські газети посилалися конфіскації. Всі місця, де лише згадувалося про живий пам'ятник для ба. п. Ользі Бесарабові, були конфісковані. Се, очевидно, грозило великою шкодою для збірки, якої українська суспільність не мала перестати жертв.

Лишень завдяки інтервенції українських послів у варшавським сойма відполонити українську суспільність, які поступили робити справа будови живого пам'ятника ба. п. Ользі Бесарабові.

Такі турботи має поборовати український народ у кожній своїм загальному. Читачу про сі зусилля, хочеться крикнути, "Кілько то зробив сіт народ, коли б не було сіх злобних труднощів?"

І ось ми, українські імігранти в Америці, тих труднощів не маємо. Ми можемо дати жертви, на що, як, коли й кому хочемо. І ми, війною не знищені, можемо хоч кому більше зложити, як наші винищені вітчизняні земляки. Американські Українці своїми жертвами повинні показати, що міг би зробити український народ, коли б йому була оставлена повна свобода діяння.

ЛОНДОНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ.

Конференція представників аліантських держав, що зібралася в Лондоні 16. липня, переїде в історію як одна з важких подій.

Чи починатися вона великопам'ятними ухвалами, чи почне вона дію, яке намірив її автор, чи рушить вона Європу на нову дорогу розвою, се поки що не знати. Однак, хоча б вона навіть свого не зробила, вона все таки останется великою історичною подією.

Історичною подією вона тому, бо вона є великим мовчаним признанням аліантських держав, що всі їх дотеперішні міжнародна повенна політика була з ґрунту фальшива. Ся політика опиралася на орудій побліг аліантів та стремил до як найдальшого використання сіх побліг. Вона зачала зараз по скінченню війни, зараз з підписанням завішея орудія Німеччиною, а першою сіе політики були переписані перетвори. Практично ся політика зиряла до зломання німецької сили, не аинше мілітарної та політичної, але й господарської, до оточення її перстем ворогів, політичних і економічних. Се була час розгуканого аліантського націоналізму, повнізми й мілітаризму. На руминах центральних держав гуляв свій дивний танец розознений імперіалізм аліантів.

З першу маю було відомо, які могли бачити яке тоді, до чого ся політика довести може. Таким чоловіком міг би бути Вилсон, американський президент та представник. Однак він, як правдивий професор, задіяв в свою ідею ідею ідею ідею. І для неї посвячував всі свої думки. Коли Америка ринувши відступити від аліантів через Вилсона компромітицію, провід над аліантима обидва Франція. Се відразу отверзю Англію. Англійський уряд був перший в Європі, який побачив хибі повенної політики аліантів. Але Англія була за слаба і Франція могла робити собі все, що їй заблагосило. Вона понижала Німеччину політично, використовувала побуду для знищення німецького промислу й торгівлі, а коли зможна сіми понижаннями та мирними зниженнями Німеччина не могла платити воєнних відшкодовань, Франція заняла німецькі провінції, найважливіші для її економічного життя.

Однак, се було яким початком кінця. Яраз тепер Франція могла побачити наглядно, що своїм надумом Рурицини вона собі в Європі не помогла. Тепер і в Франції протверзился народ з повенного, поблігного похмілля. Побачили й в Франції, що нищення німецького господарства Франція вбиває ту укус, яка й кожного дня готова знести золоте золото. Мобілізація Франції, що своїм підписом на Тріаноні вона втрудилася у таку, як хотіли вони сіти...

Мисленням "Зарплати назад". Вислідом нового курсу була послідні французські автори, що внесли до програму ті кола, які не могли бути імперіалістичній французській політиці. Вона була побачити, що не тільки французський уряд мав соберуку з аніантських хотів, а межичасні перемир'я теж з уряду консервативного на робітничий, та спільні силими стас працювати для відбудови Європи на нових основах. Вислідом сіх зусиль є лондонська конференція. Осць чому вона є великим пам'ятником, важним придорожним знаком, що політика аліантів звертає з того напрямку, в який вона йшла дотепер.

Чи змінна справді прийде, поки що сказати тяжко, бо в Європі ще багато лишилося сил, які сі зміни не хочуть. Однак, хоча б навіть конференція не довершила того, чого хотув її головні провідники Меклонда та Ерро, коли б все се старі сили показались за сильніми, то і тоді вона не доздобавла значіння. Тоді вона була б в п'ять чи шість публічне задокументоване "воєнне політичне" волюнтарістичне своє самовільне діяння. Нова політика колись так побідить мисль.

ДОПИС ДО "НОВОГО ЧАСУ" У ЛЬВОВІ ЗІ СЛІТВИНА В БОГОРОДЧАНЦІНІ

"Новий Час" пише: Місточко Солотвина мало "гостити" в подвійній май п. року гостити в себе польського владку архієписку Твардовського.

Від довшого часу перед приїздом щіни в місточку пригтовані в нарядні примітні, вставлено аж три брами, триюмфальні, а яких відбудовано близько церкви, бо польський архієпископ по значю і денші "дохайніс" підчас своєї візитачії вступає в першу чергу до українських церков.

В день свого приїзду віншов на зустріч йому з церковною парадом і хоругвами солотвинським і греко-като. себто "наш" декан завів його до церкви, де польський новитель ідеї "любови" має велике казання, о місточку в креслах". Ми воли вириває питання, чому владка цієї не скаже такою, казання" в варшавським сойма.

Це факт є так який ваги, що ми про него і не згадували би, як би не безхарактерність і не бесоромність "наших" людей. Ми жмає нас надіуться люди, які мають в кості і в крові дитини гін до того, що би бити покониш дізати по руках когось, хотіли б то була рука, яка що день смагає їх багатом.

До таких людей у нас належить між іншим ігуств Дашкевич, який думав делямує про свій "український патріотизм", який хоче бути проводером тугешніх мітан, який є членом Надзирної Ради Кооператив Народного Дому, гаеном виділу філії тов. "Просвіта", який вічно є невдоволений і все уброений в закиди ріжкою критики і неприязни місцевій жинині інтелігенції. Цей пан Густав перший ходив скорбною вшити перед містом польського архієписку а за то по "пшніваті" взяли його пани до авта. Сей пан Густав дав доказ своєї безхарактерності підчас перших виборів до варшавського сойма, бо коли український протестував прорінство проти цих виборів, то він не то сам ходив, але й жини ходив проти ури. Ми не мали нічого проти пана Густава, але нехай пан Густав настільки має сорому, і усунує з поміж нас, бо для него між нами місяця нема й не повинно бути.

Другий кумпаніон, який ходив "лі, солени і хлібом" на привітання то, "застемці" посади міста — іменю пан Іван Богославський, ревіній "патріот", бо за його старанням Солотвина за купила дім до церкви, ріжкою один з проводів мішан який помагає терм продавати громадський зодом до обшари 2000 моргів Жидам під надру. Запитання в тій справі освідіння без обиняків: До тепер то проти них.

Приїзді до місточка польський владка запитав останнього міста щодо за людістю його витас, на се відповів, що нимало? елмч чинити? як без ріжничі? Чи не гарно се звучить?

Ми приїждимо питаємо пана Густава і пана Івана, що їх вилася на до "податне", кого воли репрезентувати там і в якій місточку? Чи не гарно се звучить, що Іван є обурений не тільки се, але й того, що вилася не вилася авта, трудно се згадати про "німецького" декана, який має ходити надир до містечкового пароха урядової "пшніце польського владки".

Прикрі ає правдиве! Подіємо сі факти під публічний осуд! Безхарактерність і бесоромність треба чим скорше розпочнати, інакш, бо в червня значнать ширити ся застрашничий спосіб і підіграти нас в основ.

Олександр

